

הנחיות לקראת ניתוחי אף וסינוסים

הכנה טרם ניתוח

מפגש ראשוני עם ד"ר אלקן נועד לאיסוף מירב הפרטים הרלוונטיים לשם הכנתך לניתוח. בעת המפגש נאספו הפרטים הרפואיים (אנמנזה) ונערכה לך בדיקה רפואית \ אנדוסקופית. בסיום האנמנזה והבדיקה הרפואית, נתקבלה הסכמתך לניתוח זאת לאחר שהוסברה לך מהות הניתוח ומהלכו. במידה וישנן שאלות המטרידות אותך זו ההזדמנות לשאול! (ניתן לשאול גם באתר מאוחר יותר (ilankoren.co.il)

רשימת הסיכונים האפשריים בנייתוחים אליו מופעים בסוף דף ההסבר שבידך, לעיוןך. בסיום המפגש תופנה/י לאחות המתאמת לשם עדכון על נוהלי הקשר עם החברה המבטחת. להלן נתונים הדרושים לשם סיכום התמונה הרפואית :

- בדיקות דם עדכניות (עד 6 חודשים) – ספירת דם, כימיה מלאה, תפקודי קרישה.
- במידה והנך מעל גיל 45 או בעל רקע של מחלת לב / ריאות – אק"ג עדכני.
- צילום חזה.
- CT מערות פנים (נדרש דיסק הבדיקה אין צורך בפיענוח).

במידה וקיימות מחלות נוספות (ראות, לב, כבד, כליות, עצבים, כלי דם, יתר לחץ דם, סכרת וכו') בעבורם הנך במעקב רפואי או נוטלת טיפול תרופתי, רצוי להביא מכתב מהרופא המקצועי המטפל, המסכם את מצבך הנוכחי הכולל המלצות לטיפול ע"פ צורך.

יש להביא את כל הנ"ל ואת רשימת כל התרופות שהנך נוטל, כולל מינונים מדויקים לעת הניתוח

מספר נקודות חשובות שיש לזכור לפני הניתוח:

במידה והנך נוטל תרופות נוגדות קרישה, יש להפסיקן לפני הניתוח (10 ימים טרם הניתוח לנוגדי הצמדות טסיות – אספרין, פלביקס וכד' או עד לערכי מעבדה מתאימים לנוגדי פקטורי קרישה – קומדין, קלקסן וכד') – היוועץ ברופא המשפחה לגבי סוג הטיפול אותו אתה נוטל והאם קיימת הגבלה בהפסקתו.

והיה ולא תוכל להגיע במועד שנקבע, הנך מתבקש להודיע מוקדם ככל הניתן לטלפון 03-5299521 חשוב להסדיר את אישורי חברת הביטוח טרם מועד הניתוח ולהעבירם לאחות המתאמת. חוסר באישורים אילו עלול להביא לביטול הניתוח.

לידיעתך, עקב אילוצים נדירים שאינם תלויים בנו, יתכנו שינויים בתאריך שבידך. אנו נודיעך בהקדם אם יחול שינוי כזה.

ביום הניתוח

בבוקר יום הניתוח, הנך מתבקש להגיע לבית החולים ולפנות למזכירות הרפואית בשעה ובהתאם להנחיות שקבלת.

יש להגיע בצום מוחלט של 6 שעות (מותר וחשוב לקחת את הטיפול התרופתי הקבוע כולל טיפול בכדורים דרך הפה, עם מעט מאוד **מים צלולים**. חולי סוכרת נדרשים להימנע מלקיחת הטיפול בבוקר הניתוח). חשוב : כל תוכן או נוזל אחר (כולל מסטיק, סוכריה) עלול לבטל את הניתוח ע"י המרדים.

זכור! להביא אתך את הדרוש לך לשם שהייה של לילה במחלקה. כמו כן יש להביא: תעודה מזהה, מסמכי הסיכום הרפואי של ד"ר אלקן, בדיקות הדם, אק"ג, צילום חזה עדכני, דיסק ה-CT ואישור לאשפוז ולמנתח מחברת הביטוח.

לאחר תהליך רישום קצר תתבקש/י לפנות עם תיקך הרפואי להמתנה בקומת חדר ניתוח.

בעת ההמתנה

בחדר ההמתנה תולבש/י בבגדי אשפוז.

חפצך האישיים יאספו ויאוכסנו.

יתבצע אימות נתונים חוזר עם הצוות של חדר הניתוח שלך (אחות, מנתח, מרדים).

הערה : אם לא התקיימה מרפאת טרום הרדמה, יהיה זה המפגש הראשון עם המרדים. במידה ויש שאלות ספציפיות לנושא הרדמה, מומלץ להכין בכתב כדי לא לשכוח בהתרגשות המעמד.

בסיום, סניטר יוביל אותך במיטה לחדר הניתוח.

בחדר הניתוח

בחדר הניתוח תפגוש/י שוב בצוות (ד"ר אלקן, האחות והמרדים) ויבוצע אימות נתונים נוסף ואחרון לפני הניתוח ובו תתבקש/י לענות על מספר שאלות.

יורכב עירוי נוזלים, תינתנה תרופות לתחושת הרגעות, תונח מסכת חמצן ותחובר/י למד קצב לב וריווי חמצן.

הניתוח

הניתוח מבוצע בהרדמה כללית ואורך כשעתיים - שלוש שעות, כתלות בסוג הניתוח.

הניתוח יבוצע בהתאם לתיאור והסיכום שהוצג בפניך טרם הניתוח. בעת הניתוח מתקיים לעיתים צורך בהרחבת הפעולה הניתוחית כדי להגיע לתוצאה המיטבית. ככלל, לא תבוצע פעולה כירורגית שלא ניתנה עליה הסכמה.

הניתוח מבוצע ע"י ד"ר אלקן.

בסיום הניתוח תושאר בחלל האף תחבושת פנימית (טמפון) הנספג מעצמו.

לאחר הניתוח

לאחר הניתוח תועבר/י למחלקת התאוששות הצמוד לחדר הניתוח, לשהייה קצרה. משם תועבר/י למחלקת האשפוז. הקשר הרפואי עם ד"ר אלקן נשמר באופן שוטף.

במחלקה תשהה/י למשך לילה עד להתאוששות מלאה. במהלך האשפוז תעבור/י מעקב אחר מצבך. במידה ויידרש סיוע תרופתי, הנ"ל יסופק לך ע"י האחיות או הרופאים במקום.

לאחר שחרור מבי"ח

עם שחרורך מאשפוז, תקבלי/י מד"ר אלקן הנחיות להמשך טיפול ומעקב.

בימים הראשונים לאחר הניתוח תיתכן תחושת אי נוחות באזור האף, כאב ראש והפרשה. הנ"ל מוקל מאוד ע"י טיפול נוגד כאב דרך הפה (אופטלגין, אקמול וכד'). ניתן להצמיד לאף תחבושת קטנה ("שפם") ע"פ הצורך.

תיתכן רגישות מעל השיניים הקדמיות שחולפת לאחר מספר ימים וכן רגישות מעל גשר האף שחולפת לאחר מספר שבועות.

האף גדוש ומלא בתוכן צמיג ולכן תתבקשי לבצע שטיפות אף יומיות עם מי מלח וכן יומלץ בנוסף לטיפול התרופתי גם תאריך ביקורת ראשונה במרפאה לשאיבה וניקוי האף (בדר"כ לאחר כשבוע).

ניתן לחזור לשגרה יומית לאחר כשבוע אך להמשיך ולהימנע ממאמץ גופני למשך חודש לאחר הניתוח. יש להימנע ממצבים בהם יכולה להיגרם חבלה לאף.

"התייצבות" האף לאחר הניתוח אורכת מספר חודשים, עד לקבלת התוצאה הקלינית הסופית.

במידה ונלקחה דגימה לבדיקה בעת הניתוח, תוזמן לביקורת לקבלת תוצאות הבדיקה (עד שלושה שבועות בתלות במעבדה המבצעת).

אנו שמחים לטפל בך ומאחלים לך החלמה ובריאות שלמה.

בברכה,

ד"ר אלקן אילן וצוות המרפאה.

סיכונים אפשריים ותופעות לוואי – כפי שפורטו ע"י איגוד רופא א"ג \ מנתחי ראש צוואר בישראל

להלן פרוט סיכונים אפשריים בניתוחי אף וסינוסים. סיכונים אילו אינם שכיחים, אך מובאים להלן ע"פ דין :

דימום לאחר ניתוח	זיהום של קרומי המוח
הצטלקות בחלל האף	דלף בין חלל האף לחלל הפה
חום והפרשה מחלל האף	תוצאות קוסמטיות או תפקודיות בלתי מספקות
אי נוחות קבועה	חזרת הבעיה המקורית
נקב במחיצת האף ויצירת "קליפות"	צורך בניתוח נוסף
רגישות בשיניים	דמעת
נזק לעיניים כולל עיוורון	ירידה בתחושה בפנים
דלף נוזל מוח	

הנחיות לאחר ניתוח אף וסינוסים

אלו ההנחיות שתתבקשן לבצע לאחר הניתוח והן חלק בלתי נפרד מהטיפול וחשובות בכדי להקל ולזרז את שלב ההחלמה :

ניקוי האף :

יש לשטוף את האף במי מלח מספר פעמים ביום (לפחות 4 פעמים ויותר) במי מלח (למהדרין, ניתן להיכנס לסירטוני יוטיוב תחת הערך nasal lavage FLO)

ניתן להכין תמיסת מי מלח בבית, ע"פ המתכון הבא:

מלח ים או מלח ללא יוד (לא מלח שולחני)

אבקת סודה לשתייה (לא אבקת אפיה)

מים רתוחים (מצוננים לטמפרטורת הגוף - 37 מעלות).

בעזרת כפית ערבב 1/2 כפית שטוחה של מלח (רצוי אטלנטי) ו 1/2 כפית שטוחה של אבקת סודה לשתייה לכוס אחת מלאה (250 סמ"ק) של מים חמימים, עד להמסה מלאה של המלח והאבקה.

לכמות כפולה של נוזל, מוסיפים עוד 1/2 כפית מלח ואבקת סודה לשתייה וכן הלאה. אופן השטיפה: הערה : מי השטיפה אינם מגרים בדר"כ את רירית האף אך חלקיקים מהחומר שאינו מומס יכולים לגרום לאי נוחות בתחילה. במידה והינך חשוה אי נוחות, ניתן להכין תמיסה חדשה תוך הפחתה קלה בכמות המלח והסודה לשתייה ולנסות שוב. התחושה הנ"ל תחלוף עם ההרגל בשטיפה.

בכל פעם יש להזליף 10 סמ"ק של נוזל לכל נחיר, ע"י מזרק. את הנוזל היורד לגרון ניתן לירוק לכיור.

אל תקנח\ את האף למשך שבועיים.

אם הנך מתעטש\, הקפד\ להתעטש בפה פתוח כדי למנוע עליית לחץ בחלל האף.

מנוחה:

יש לנוח בבית במשך שבוע לאחר הניתוח. אין חובה לשכב במיטה אך רצוי לנוח ולהמנע מפעילות עודפת.

יש להימנע ממצון חם או מקלחת חמה במשך שבוע לאחר הניתוח, כדי להקטין אפשרות של דימום.

יש להימנע ממאמץ גופני למשך 3 שבועות לאחר הניתוח (נשיאת משאות, פעילות חדר כושר, יחסי אישות וכד').

ניתן לטוס, בד"כ, 3 שבועות לאחר ניתוח.

לפני חזרה לעיסוק בספורט אתגרי יש להתייעץ עם הרופא המטפל.

טיפול תרופתי:

ההחלמה בדר"כ אינה כואבת אך קיימת אי נוחות קלה. יתכן כאב ראש או כאב לאורך גשר האף. תיתכן תחושת נימול או אל-חוש של השיניים הקידמיות-עליונות. טיפול נוגד כאב יילקח בהתאם לצורך. יש להימנע ככל האפשר מתרופות ממשפחת ה NSAID'S (אדויל, נורפן, איבופן, ולטרן ודומיהם). אפשר להשתמש באקמול או אופטלגין, בהתחשב ברגישות אפשרית.

יש להמשיך בטיפול תרופתי כרוני כרגיל, למעט טיפול באספירין וטיפול נוגד קרישה אחר. טיפול זה יש ליטול ע"פ הנחיות שיינתנו על ידי, בהתאם לתנאים הרפואיים.

טיפול תומך ומאיץ החלמה לאחר ניתוח ינתן ע"ג מרשם ויכלול בד"כ טיפול אנטיביוטי , טיפול מעודד קרישה וטיפול סטרואידלי לתקופה של עד שבועיים.

הערה: שטיפות אף בשלב הזה נועדו לליחלוח וסילוק הפרשות בלבד. שטיפת אף לשם הטיפול הכרוני מתבצעת באופן מעט שונה בעזרת בקבוק לחיץ כאשר כמות מי שטיפה והתוכן שונים. הסבר לכך ינתן במפגש המעקב יחד עם ההמלצות להמשך הטיפול הכרוני.

ביקורת:

יש לברר תאריך לביקורת לאחר ניתוח עם השיחרור מבית החולים.

דגשים חשובים !

במקרה של דמם טרי וחד הזולג מחלל האף ונמשך יותר ממספר דקות או גורם לשיעול והשתנקות בגרון, יש לפנות לחדר המיון הקרוב ולהודיע לי טלפונית, במקביל.

במקרה של כאב מעבר לצפוי ע"פ הסבר שניתן על ידי, יש לדווח לי על כך טלפונית.

במקרה של הפרעת ראייה (הבזקי אור, טשטוש ראייה, ראייה כפולה וכד') יש לפנות לחדר מיון הקרוב ולהודיע לי טלפונית, במקביל.

כאשר יש עליית חום מעל 38.5° יש לדווח לי על כך